

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/135/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4622200383
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Pátrovičová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4622200383.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Pátrovičovej a sudkýň JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Denisy Šaligovej v spore žalobkyne: O. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX/XX, Y., zastúpenej Mgr. Katarínou Šimánkovou, advokátkou so sídlom Jesenského 230/7, Partizánske, proti žalovaným: 1/ H. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. G. XX/XX, S.-P., 2/ A. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. X. O. XXX/XX, G., o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany č. k. 6C/9/2022-54 zo dňa 09.09.2022, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania m e n í tak, že žalobkyni voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania priznáva v celom rozsahu.

Žalobkyni voči žalovaným 1/ a 2/ priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Topoľčany (súd prvej inštancie) napadnutým rozsudkom č. k. 6C/9/2022-54 zo dňa 09.09.2022 určil, že časť kúpnej zmluvy, uzatvorenej dňa 12.08.2019, medzi žalovaným 1/ ako predávajúcim a žalovaným 2/ ako kupujúcim, ktorou žalovaný 1/ previedol svoj spoluvlastnícky podiel o veľkosti X/XX na žalovaného 2/ k nehnuteľnostiam, a to parc. č. XX/X o výmere 455 m² druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parc. č. XX/X o výmere 70 m² druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parc. č. XX/X o výmere 98 m² druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parc. č. XX/X o výmere 43 m² druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie ako aj rodinný dom súp. č. XXX postavený na parc. č. XX/X, rodinný dom súp. č. XXX postavený na parc. č. XX/X, rodinný dom súp. č. XXX postavený na parc. č. XX/X k.ú. G., obec G., okres H. zapísané na LV č. XXX Okresného úradu H., katastrálny odbor pod V XXXX/XXXX, je neplatná. O trovách konania rozhodol tak, že žalobkyni nepriznal nárok na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 137 písm. d) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 40a, § 41, § 140, § 603 ods. 3 OZ, § 34 ods. 2 zák. č. 162/1995 Z.z., o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon). Uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala určenia, že kúpna zmluva uzatvorená medzi žalovaným 1/ ako predávajúcim a žalovaným 2/ ako kupujúcim, ktorou žalovaný 1/ previedol svoj spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/3 (správne 3/64) na žalovaného 2/ k nehnuteľnostiam a to parc. č. XX/X o výmere 455 m² druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parc. č. XX/X o výmere 70 m² druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parc. č. XX/X o výmere 98 m² druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parc. č. XX/X o výmere 43 m² druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie ako aj rodinný dom súp. č. XXX postavený na parc. č. XX/X, rodinný dom súp. č. XXX postavený na parc. č. XX/X, rodinný dom súp. č. XXX postavený na parc. č. XX/X k.ú. G., obec G., okres H. zapísané na LV č. XXX Okresného úradu H., katastrálny odbor pod V XXXX/XXXX, je neplatná.

2. V danej veci žalobkyňa využila svoje právo dovolať sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu v podanej žalobe, a to v časti nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX, ktorým právnym úkonom povinný žalovaný v 1/rade previedol svoj podiel na žalovaného v 2/rade. Dovoláním sa relatívnej neplatnosti právneho

úkonu, žalobou na určenie neplatnosti právneho úkonu, sa stalo perfektným vo chvíli jej doručenia žalovaným v 1/ a v 2/rade. Žalovaní v 1/ a v 2/rade v konaní tvrdenia žalobkyne nepopreli, a preto súd žalobe vyhovel.

3. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 257, § 262 ods. 1. CSP. V prejednávanej veci súd zohľadnil okolnosti danej veci, keď žalobkyňa podala žalobu na tunajší súd dňa 22.02.2022, nepredložila listinný dôkaz, ani netvrdila, že pred podaním žaloby písomne kontaktovala žalovaných. Žalovaní, ako to vyplýva zo spisu Okresného úradu H., katastrálny odbor č. Z XXXX/XXXX, ešte dňa 08.12.2020 podali návrh na Okresný úrad na začatie katastrálneho konania z dôvodu odstúpenia od kúpnej zmluvy v ten istý deň, t.j. 08.12.2020. Napriek tomu nedošlo do katastra nehnuteľností k vyznačeniu zmeny tak, že by bol ako podielový spoluvlastník v podiele 3/64 namiesto žalovaného 2/, vedený pôvodný spoluvlastník, ktorým bol žalovaný 1/. Podľa žalovaného 2/, ako uviedol na pojednávaní dňa 09.09.2022, ako zistili pochybenie so žalovaným 1/ snažili sa to riešiť odstúpením od zmluvy, ale na katastri to nebolo zrealizované. Pokiaľ sa v spise Z 4705/2020 nachádza ich podanie, že žiadajú o späťvzatie záznamového konania, k tomuto listu došlo pravdepodobne omylom. Podľa súdu pokiaľ žalobkyňa chcela docieľiť zápis v katastri nehnuteľností pôvodného stavu, pred uzavretím predmetnej kúpnej zmluvy, t.j. aby ako podielový spoluvlastník bol zapísaný žalovaný 1/, podala žalobu vo veci samej na základe ktorej súd vyhovel, a tak v zmysle § 34 ods. 2 katastrálneho zákona okresný úrad vyznačí stav pred týmto právnym úkonom. Vzhľadom na uvedené súd odstránil určitú tvrdosť pri rozhodovaní o náhrade trov konania voči žalovaným 1/ a 2/, a to i vzhľadom na ich postoj v konaní, keď nenamietali dôvodnosť podanej žaloby. Preto súd žalobkyni nárok na náhradu trov konania nepriznal.

4. Proti tomuto rozsudku vo výroku o trovách konania podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa navrhujúc napadnutý rozsudok vo výroku o trovách konania zmeniť a žalobkyni priznať nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Podané odvolanie odôvodnila s odkazom na ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Uviedla, že platnosť kúpnej zmluvy zo dňa 12.08.2019 bola napádaná už skôr, a to ďalším podielovým spoluvlastníkom v konaní na OS TO sp. zn. 5C/4/2020. Žalovaní pristúpili k odstúpeniu od zmluvy, ktoré bolo zaevidované pod č. Z 4705/2020. K zápisu odstúpenia od zmluvy však nedošlo, pretože žalovaní chyby podania neodstránili a návrh na začatie záznamového konania Z 4705/2020 vzali späť. Súd chybné vyhodnotil konanie žalovaných ako snahu o riešenie situácie, pretože ak by mali skutočný záujem nápravy, nebola žiadna prekážka, ktorá by im bránila vo vykonaní zápisu odstúpenia od zmluvy. Nie je tiež zrejmé, na základe čoho súd dospel k záveru, že pod č. Z 4705/2020 došlo k späťvzatiu návrhu na začatie záznamového konania „pravdepodobne omylom“. Keďže žalovaní nepodali návrh na zápis odstúpenia od zmluvy, jediným prostriedkom ochrany bola žaloba. Aj po podaní žaloby boli žalovaní nečinní. Súd svojím rozhodnutím zmiernil následky vo vzťahu k žalovaným ako porušiteľom práva a preniesol povinnosť na žalobkyňu ako osobu úspešne sa domáhajúcu ochrany práva.

5. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) rozhodujúc o včas podanom odvolaní žalobkyne rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti trov konania podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalobkyni voči žalovaným 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

6. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala určenia, že kúpna zmluva uzatvorená medzi žalovaným 1/ ako predávajúcim a žalovaným 2/ ako kupujúcim, ktorou žalovaný 1/ previedol svoj spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/3 (správne 3/64) na žalovaného 2/ k nehnuteľnostiam a to parc. č. XX/X o výmere 455 m² druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parc. č. XX/X o výmere 70 m² druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parc. č. XX/X o výmere 98 m² druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parc. č. XX/X o výmere 43 m² druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie ako aj rodinný dom súp. č. XXX postavený na parc. č. XX/X, rodinný dom súp. č. XXX postavený na parc. č. XX/X, rodinný dom súp. č. XXX postavený na parc. č. XX/X k.ú. G., obec G., okres H. zapísané na LV č. XXX Okresného úradu H., katastrálny odbor pod V XXXX/XXXX, je neplatná. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie vo veci samej rozhodol tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovel a žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči žalovaným s poukazom na ust. § 257 CSP nepriznal. Aplikáciou tohto ustanovenia sa snažil o zmiernenie tvrdosti pri rozhodovaní o náhrade trov konania voči žalovaným 1/ a 2/, a to i vzhľadom na ich postoj v konaní, keď nenamietali dôvodnosť podanej žaloby. Proti výroku o trovách konania podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie, ktoré je predmetom tohto odvolacieho konania.

7. Podľa 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

8. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

9. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

10. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

11. Zmyslom a účelom náhrady trov konania v konaní pred všeobecným súdom je poskytnúť úspešnej strane sporu náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musela alebo bude musieť nepochybne zaplatiť, pričom by ich nemusela zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom. Výnimky z tohto pravidla musí ustanoviť zákon (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 Ústavy). Aj tieto výnimky sa musia uplatňovať len za splnenia všetkých zákonom ustanovených podmienok a skôr reštriktívne, napríklad takou výnimkou je nepriznanie náhrady trov konania podľa § 257 CSP.

12. Ustanovenie § 255 ods. 1 CSP vyjadruje základnú zásadu uplatňujúcu sa pri náhrade trov konania. Strana sporu, ktorá v spore uspela, má nárok na náhradu trov tohto konania. Súd v takomto prípade uplatní zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu). Táto zásada sa však vzťahuje iba na sporové konanie. Nárok na náhradu trov konania má len strana sporu voči inej strane konania. Základným meradlom pre nárok na náhradu trov je teda miera procesného úspechu vo veci. Podľa toho sa najprv určuje pomer úspechu či neúspechu vo veci, a až keď došlo k pomernému rozdeleniu náhrady, vypočítajú sa skutočne vynaložené náklady, a to u tej strany, ktorej úspech bol vyšší a má teda nárok na ich náhradu.

13. Súd prvej inštancie však v súvislosti s rozhodovaním o trovách konania poukázal na § 257 CSP, ktorý predstavuje výnimku zo zásady úspechu v konaní pri rozhodovaní o trovách konania, ktorá je charakteristická pre sporové konanie.

14. Účelom ustanovenia § 257 CSP je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolučného práva. Toto ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, právo sa dotvára sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynul z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania.

15. V sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní. Aplikácia ustanovenia § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď síce sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania podľa § 255 a nasl. CSP, súd však dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu. Uplatnenie tohto osobitného kritéria na nepriznanie náhrady trov konania prichádza do úvahy len výnimočne, a preto sa musí vykladať prísne reštriktívne. Rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP sa nesmie javiť ako neprimeraná tvrdosť voči subjektom konania a nesmie odporovať dobrým mravom. Výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ale aj v okolnostiach na strane niektorej strany sporu. Dôvody hodné osobitného zreteľa sa skúmajú vždy u strany konania povinnej plne alebo čiastočne nahradiť trovy konania. Do úvahy treba brať tiež také okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku a prihliadnúť i na postoj strán sporu v konaní. Tieto dôvody, inak pomerne jasne vymedzené stabilizovanou judikatúrou, spôsobujú čiastočný alebo úplný zánik práva na náhradu trov konania u čiastočne alebo úplne úspešnej strany sporu.

16. Ustanovenie § 257 CSP je teda zákonné ustanovenie, ktoré z hľadiska náhrady trov konania predstavuje určitú formu výnimky zo všeobecne platnej zásady zodpovednosti za výsledok i zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Je odôvodnené tým, že prísna aplikácia ustanovení o náhrade

trov konania by mohla v konkrétnych prípadoch viesť k nežiaducim tvrdoostiam. Zákon preto stanovuje všeobecné podmienky, za ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k zmierneniu dôsledkov právnych noriem upravujúcich platenie a náhradu trov konania. Toto zákonné ustanovenie vždy dopadá na tú stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania. Predpokladom jeho použitia je teda existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov inak úspešnej strane sporu a existencia výnimočnosti daného prípadu.

17. Odvolací súd preskúmavajúc dôvodnosť podaného odvolania žalobkyne dospel k záveru, že v predmetnom spore nie sú dané také dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by žalobkyňa ako procesne úspešnej strane nemal byť priznaný nárok na náhradu trov konania. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala určenia, že kúpna zmluva uzatvorená medzi žalovaným 1/ ako predávajúcim a žalovaným 2/ ako kupujúcim, ktorou žalovaný 1/ previedol svoj spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/3 (správne 3/64) na žalovaného 2/ k nehnuteľnostiam a to parc. č. XX/X o výmere 455 m² druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parc. č. XX/X o výmere 70 m² druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parc. č. XX/X o výmere 98 m² druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parc. č. XX/X o výmere 43 m² druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie ako aj rodinný dom súp. č. XXX postavený na parc. č. XX/X, rodinný dom súp. č. XXX postavený na parc. č. XX/X, rodinný dom súp. č. XXX postavený na parc. č. XX/X k.ú. G., obec G., okres H. zapísané na LV č. XXX Okresného úradu H., katastrálny odbor pod V XXXX/XXXX, je neplatná. Vo veci samej bola žalobkyňa v predmetnom spore plne úspešná, preto by v súlade s ust. § 255 ods. 1 CSP mala mať nárok na náhradu trov konania voči žalovaným 1/ a 2/. Súd prvej inštancie však vzhľadom na existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, pre ktoré žalobkyňa tento nárok nepriznal. Odvolací súd zastáva názor, že dôvody, na ktoré poukazyval súd prvej inštancie, nemožno považovať za dôvody hodné osobitného zreteľa pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania. V prvom rade súd poukázal na skutočnosť, že žalovaní sa snažili o nápravu vzniknutej situácie (porušenie predkupného práva žalobkyne ako podielovej spoluvlastníčky nehnuteľností) odstúpením od kúpnej zmluvy dňa 08.12.2020. V tejto súvislosti je však potrebné prihliadnuť na širšie okolnosti predmetného odstúpenia od zmluvy. K odstúpeniu od kúpnej zmluvy došlo v dôsledku mimosúdnej dohody medzi F. C. (ďalším podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností), ktorý ako prvý inicioval súdne konanie na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 5C/4/2020 z dôvodu porušenia predkupného práva. Predmetné odstúpenie od zmluvy bolo zaevidované v katastrálnom konaní pod č. Z 4705/2020, avšak k jeho zapísaniu nedošlo, pretože žalovaní na výzvu okresného úradu chyby podania neodstránili a návrh na začatie záznamového konania Z 4705/2020 vzali späť listom zo dňa 11.06.2021. Z dôvodu mimosúdnej dohody a vykonaného odstúpenia od zmluvy bolo konanie sp. zn. 5C/4/2020 uznesením zo dňa 04.05.2021 zastavené pre späťvzatie žaloby žalobcom. Žalovaný 2/ na pojednávaní síce uviedol, že k späťvzatiu návrhu na začatie katastrálneho konania došlo omylom, no zostala nezodpovedaná otázka, prečo pokiaľ si žalovaní boli vedomí potreby zaevidovania odstúpenia od zmluvy do katastra nehnuteľností, pričom návrh na uskutočnenie tohto zaevidovania vzali späť, prečo nepodali nový návrh na zápis pôvodného stavu v katastri nehnuteľností pred uzatvorením kúpnej zmluvy, ale zostali nečinní. Nanajvýš podozrivý sa javí časový súlad, keď k späťvzatiu návrhu na zaevidovanie odstúpenia od zmluvy došlo po vydaní rozhodnutia súdu o zastavení konania sp. zn. 5C/4/2020. Žalovaní návrh na zaevidovanie odstúpenia od zmluvy nepodali ani po podaní predmetnej žaloby. Z tohto dôvodu nečinnosti žalovaných žalobkyňa nezostalo nič iné, len sa domáhať určenia neplatnosti predmetnej kúpnej zmluvy pred súdom a ochrany svojho predkupného práva, ktoré bolo žalovanými porušené. Odvolací súd sa na základe uvedeného stotožnil s námietkou žalobkyne, že súd prvej inštancie chybné vyhodnotil konanie žalovaných ako snahu o riešenie situácie.

18. Odvolací súd akceptoval aj námietku žalobkyne, že súd aplikovaním ust. § 257 CSP zmiernil následky súdneho konania vo vzťahu k žalovaným ako porušiteľom práva a náklady za vedenie sporu ponechal na žalobkyňu, ktorá sa podanou žalobou domáhala ochrany svojho porušeného predkupného práva. Na uvedenom nič nezmení ani tá skutočnosť, že žalobkyňa pred podaním žaloby žalovaných nekontaktovala, pretože žalovaní si boli vedomí potreby zapísať vykonané odstúpenie od zmluvy do katastra nehnuteľností, aby ten následne vykonal zmenu v osobe pôvodného spoluvlastníka žalovaného 1/, a súčasne si boli vedomí, že takýto podaný návrh vzali späť a k zaevidovaniu odstúpenia nedošlo. Odkedy sa žalovaní dozvedeli o začatí predmetného sporu, mohli sami opätovne podať návrh na začatie katastrálneho konania, no tí tak neurobili a opäť zostali nečinnými. Skutočnosť, že žalovaní v predmetnom spore nespochybňovali nárok žalobkyne tiež nie je dôvodom hodným osobitného zreteľa.

19. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd prijal záver, že v predmetnom spore nie sú dané také dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by žalobkyni nemal byť priznaný nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu ako procesne úspešnej strane, preto odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku o trovách konania podľa § 388 CSP zmenil tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

20. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že ich náhradu priznal úspešnej žalobkyni voči žalovaným 1/ a 2/ v celom rozsahu. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

21. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací žalobu) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).